

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДОБРЕЊЕ ТЕЛА ЗА ПРОЦЕНУ ЈЕЗИЧКОГ ЗНАЊА (извод из процедуре ДЦВ-КЛ-ПР-011 издање 08/01 од 15.02.2019.)

У складу са захтевима АТСО.АР.А.010(9) Анекса II Прилога 1. Правилника и препорученом праксом *ICAO* документа 9835 - Приручник за имплементацију језичких захтева, укључујући девет основних принципа Етичког кодекса Међународног удружења за језичко тестирање (*ILTA*) и *ICAO Cir 318 AN/180* - Критеријуми за језичко тестирање у циљу глобалне хармонизације, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат), утврђује критеријуме за одобрење тела за процену језичког знања.

Да би Директорат одобрио тело за процену језичког знања, морају да буду испуњени регулаторни захтеви АТСО.В.040(а)(2) Анекса I Прилога 1. Правилника у складу са *EASA* прихватљивим начинима усаглашавања АМС3 АТСО.В.040, АМС4 АТСО.В.040(а),(б),(ц), (д)(6):

1. Лица која су одговорна за процену језичког знања би требало да буду одговарајуће обучена и квалификована (АМС3 АТСО.В.040)(а);

Лица која су одговорна за процену језичког знања би требало да буду или стручњаци из ваздухопловства (нпр. контролори летења који имају или су имали важећу дозволу контролора летења) или језички стручњаци који су завршили додатну обуку из области ваздухопловства.

Пожељан приступ процени језичког знања би био да се формира тим који се састоји из оперативних стручњака и језичких стручњака.

Процењивачи језичког знања би требало да буду обучени из захтева који су специфични за процену језичког знања и из техника процене и испитивања, о чему је потребно документовати доказ.

Лица која су одговорна за процену језичког знања би требало да својим потписом документују да су упозната са следећим документима:

- Анексом 1 уз Конвенцију о међународном цивилном ваздухопловству, у делу који се односи на: Захтеве за језичким знањем и *ICAO* скалу оцене језичког знања (Прилог 1),
- *ICAO* документом 9835 – Приручник за имплементацију језичких захтева, укључујући девет основних принципа Етичког кодекса Међународног удружења за језичко тестирање (*ILTA*),
- *ICAO* оцењеним примерима комуникације,
- *ICAO Cir 318 AN/180* Критеријуми за језичко тестирање у циљу глобалне хармонизације,

- Правилником о основним правилима у области цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја којим је преузета Уредба (ЕЗ) бр. 216/2008,
- Правилником о дозволама контролора летења, центрима за обуку и ваздухопловно-медицинским центрима којим је преузета Уредба Комисије (ЕУ) бр. 2015/340.

2. Процењивачи језичког знања би требало да редовно похађају обуку освежења знања из вештина процене језичког знања (АМС3 АТСО.В.040)(б).

Испитивачи и процењивачи за процену језичког знања би требало да похађају обуку освежења знања из вештина процене језичког знања у циљу стандардизације у АТС заједници на 12 месеци у току важења одобрења које издаје Директорат. Потребно је документовати доказ о завршеној обуци освежења знања у дефинисаном року, како би одобрење које Директорат издаје на две године било важеће .

Такође, испитивачи и процењивачи би требало да имају успостављену процедуру која ће обезбедити стандардизацију у оквиру самог тела за процену језичког знања.

3. Процењивачи језичког знања не би требало да спроводе процену језичког знања кад год може да постоји утицај на њихову објективност (АМС3 АТСО.В.040)(ц).

Процењивачи језичког знања би требало да успоставе механизам којим ће се спречити да процењивачи спроводе процену језичког знања кандидата у случају околности које би могле да доведу у питање њихову објективност.

4. Тело за процену језичког знања би требало да достави јасне информације о својој организацији и односима са другим организацијама (АМС4 АТСО.В.040)(а).

Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да достави Директорату јасне информације о организационој јединици у којој је тело запослено и о односима са другим организационим јединицама.

5. Када је тело за процену језичког знања део организације за обуку контролора летења, требало би да постоји јасно и документовано раздвајање између активности обуке и активности процена (АМС4 АТСО.В.040)(б).

Организација која подноси захтев за издавање одобрења телу за процену језичког знања би требало да достави Директорату јасне информације о организационој јединици у којој је тело запослено у погледу активности везаних за почетну обуку (основну обуку и обуку за овлашћење) и обуку из ваздухопловног енглеског језика у оквиру континуиране обуке, и требало би да документује раздвајање између активности везаних за ове обуке и активности процене језичког знања.

6. Тело за процену језичког знања би требало да обухвати довољан број квалификованих испитивача и процењивача језичког знања за администрирање теста (АМС4 АТСО.В.040)(ц).

Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да документује успостављен механизам на основу ког је утврђен потребан број квалификованих испитивача и процењивача за процену језичког знања.

Организација која подноси захтев за одобрење тела за процену језичког знања би требало да у обрасцу Директората попуни део који се односи на администраторе за спровођење процена језичког знања, за које би требало да документује да су завршили обуку за администрирање теста за спровођење процена језичког знања.

7. С обзиром да Директорат одобрава тело за процену језичког знања, приликом достављања података о стандардизацији тела за процену језичког знања на годишњем нивоу, потребно је доставити и следеће податке који могу имати утицаја на одобрење тела за процену језичког знања:
 - 1) о укупном броју извршених процена сваког члана тела за процену језичког знања на годишњем нивоу и
 - 2) о спроведеним интерним стандардизацијама и њиховим резултатима.

У случају жалбе кандидата који сматра да је оштећен приликом процене језичког знања, администратор је дужан да преко одговорног руководиоца одмах обавести Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије.

Подношење захтева за одобрење тела за процену језичког знања

За издавање одобрења телу за процену језичког знања потребно је доставити писарници Директората попуњен захтев обрасца ДЦВ-КЛ-ОБ-015, који се налази на веб страници Директората.

Захтев се подноси на основу претходно одобреног теста од стране Директората, који ће се користити за процену језичког знања.

Одобрење тела за процену језичког знања доношењем решења

Уколико је уз захтев достављена сва неопходна документација и уколико се утврди усаглашеност са регулаторним захтевима, директор Директората доноси решење којим се издаје одобрење телу за процену језичког знања, које се преко писарнице Директората доставља подносиоцу захтева.

Директорат такође, доношењем решења, издаје одобрење администраторима који су завршили обуку за администрирање теста за спровођење процена језичког знања на основу захтева и документованих доказа са роком важења од две године.

Листа одобреног тела за процену језичког знања ДЦВ-КЛ-ОБ-027, се објављује на веб страници Директората.

Уколико се током провере усаглашености захтева за одобрење тела за процену језичког знања и достављене документације утврди да не постоји усаглашеност, директор Директората доноси негативно решење, које се преко писарнице Директората доставља подносиоцу захтева.